

Universitätsbibliothek Paderborn

**Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm
Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...**

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis comprehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronogiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

SS. Amphiani & AEdefij martyrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](#)

nali sibi iussit. Quæ sine mora veniens, insignem & vultu & oculis pietatē spirabat, & diuinam quan-
dam effigiem ex se in omnium oculis afferebat. Un-
de Præses ad maiorem indignationem pariterque
pudorem prouocatus sic eam affatus est: Quia vi-
deo te in eadem mentis temeritate perseverantem
idem te mortis supplicium, quod iam ante sorores
tux exoluerunt, subire iubeo. Hac lata sententia,
milites Irenem in sublimem quandam locum du-
xerunt, extructoque iogo, iusserunt ipsam in eum
conscendere. Tum illa, sublatis ad cælum oculis &
vultu ad hilaritatem composite, psalmos canere,
Dei gloriam celebrare, & festos dies agere coepit ac
Ieta postremo in rogam insiliens martyrij palmam
adepta est.

E G R E G I V M M A R T Y R I V M S . A M P H I-
ani, itemq. A Edesij fratri eius. auctore Eusebio Cæ-
sariensi, historie Ecclesiast. lib. 8. cap. 14. & 15.

Maximianus Cæsar qui suis ipsis viribus ac 2. Aprilis.
manu imperium occupauerat, cum incre-
dibili in Christianos rabie sequiret, & alios
in alia atque alia loca, qui sedulo periculum evita-
re studebant, dispergeret, beatus martyr Amphia-
nus, ut suam in Deum fidem declararet, anno ætatis
suæ viximus viceximo, in festo, quod mira gentili-
um superstitione Hecate celebre erat, admirabile
sanctæ pietatis exemplar omnibus Cæsareæ ciuibus
contemplandum proposuit.

Ortus erat hic adolescens Pagis Lyciæ ciuitate patria & pa-
minime obscura, parentibus vero diuinarum glo-
ria celeberrimus. Qui primum Beryti liberalibus
humanioris literaturæ disciplinis eruditus, cum ad
patrem, qui tunc patriæ totius principatu occupa-
bar.

bat, reuersus esset, & illam vitæ consuetudinem, quæ tota erat in mundi honoribus & luxu posita, ferre non possit, repudiatis blandis corporis len-

Fugit paren- cinijs, clam amicis & familiaribus, fugam inijt: &
tes & venit diuino spiritu tāquām manu duc̄tus Cæsaream de-
ūenit. Vbi cùm sacrī literis, exiguo illo tempore,
quo erat nobiscum, & optimis disciplinis animum
imbuisset, & alios omnes Christiane disciplina

cultores multis parasangis superasset, tertio perse-
cutionis nostræ anno, regnante Maximino, cùm in
vrbe Cæsarea Vrbanus Præses Maximini mandato
omnes cuiusque generis & ætatis homines, ad nefari-
a deorum simulacra cogeret, & tribuni viros cum
vxoribus & liberis per vim ad idolorum delubra
traherent (vndē omnia loca inexplicabilibus mis-
eriarum fluctibus redundabant) Amphianus inaudi-

Amphiani
fortitudo
admixāda.

ta animi fortitudine cōfirmatus, clam nobis omnibus, qui cum illo in ædibus eramus, clam etiam vniuersa præsidis cohorte, ad Vrbanum impuris sa-
crificijs intentum accessit, atque audacter appre-
hensa eius dextera, prudenter admodum & graui-
ter diuina quadam animi alacritate ab immolando
eum coercuit: hortatusque est ut execribili sacrifici-
o relichto, vnum solum & verū Deum agnosceret.
Quis erat circumstātium qui tantam animi magni-
tudinem in adolescente non obstupesceret? Stabant
cuncti attoniti, donec præfecti stipatores, instar a-
grestiū belluarum, expeditis armis in eum irruunt,

Amphianus impositisq; plagiis, quas fortissimè sustinebat, eum
dire crucia- dilaniant, ac tandem toto corpore excruciatum in
tur, & mitti- carcerem concludunt. In quo vnum diem noctem-
tur in carce- que vtroque pede cōpedibus ad cruciatum paratis,
zem. longo à se mutuo distento, diuexatus, postridie ad
iudicem educitur. Et primū quidem ad sacrifican-
dum

dum cùm compelleretur fortissimè restitit, & iniçtam animi fortitudinē ad ærumnas horrendos que dolores ferendos ostendit: adeò, vt carnifices latera eius non semel atque iterum, sed sæpius ad ossa usque & ad intima viscera dilacerare, plagas & verbera in os & ceruicem infligere pergerent, vti vultus eius verberum vibicibus intumescens, ab ijs qui illum probè & accuratè anteå de facie nouerat, ne agnoscí quidem amplius posset.

Verùm cùm ne huic quidem dolorū cumulo vlla ex parte succumberet, tortores ex mandato præsidis, pedes lino tincto oleo, eoque incensō obuoluentes, afflictarunt. Vndè quantos & quām graues dolores beatus ille exhauserit, mihi videtur non posse dicendo exprimi. Peruasit enim per carnes illius, easque absumpsit, & in ostium penetravit medullas, usque adeò vt totius corporis humor, instar ceræ tabefactus, liqueficeret, distillaretque. Ceterum ne in his quidem cruciatibus demisit animum, sic vt iam aduersarij & carnifices incredibili eius tolerantia, quæ communem hominis naturam longè superauit, ferè defessi essent: vndè rursus in vincula compingitur. Triduo post ad iudicem denuo productus, & candem pietatis confessionem, liberè exprimens, licet iam deinceps cum ipsa morte luctaretur, maris tamen fluctibus submergendus traditur. Miraculum autem quod statim post est consecutum, si à nobis commemoretur, verisimile est nullam fidem habiturum, apud eos præsertim, qui eadem oculis minimè ipsi conspexerunt. At licet homines vix fidem illi adhibituros satis intelligamus, ratiō tamen non patitur, vt rem gestam, quæ nullam non Cæsareenium ætatem testem habet, si lentio prætereamus.

Supplicium
immase.

Mittitur in
mare.

Simu-

14 MARTYRIVM S. AMPHIANI

Simulatque igitur sanctissimum illum & beatissimum Christi martyrem medio mari, ut illis videbatur, in profundissimos vortices coniecerant ei improuiso tanta procella, non visitata illa quidem tanta etiam turbatio non per mare solum, sed per universam continentem se diffundebat, ut cum terrum tota ciuitas eius impetu & violencia cōcūteretur: atque una cum isto mirando & repente terrae

Corpus eius tu ipsum mare martyris cadaver, ut poterat facias per tempore pōdus sustinere non valens, ante portas ciuitatis ejus ad portas ciuitatis ejicitur.

**Vlpianus
martyr.**

**Martyrium
Aedesij,** qui etiam tamphili martyris fuit discipulus.

pōdus sustinere non valens, ante portas ciuitatis ejus ad portas ciuitatis ejicitur.

Eiusmodi igitur sunt res gestae S. Amphiani qui die Parasceues, hoc est, secundo die mensis Xanthi, id est, ad 4. Nonas Aprilis martyrio occubuit.

Eodem tempore, ijsdeque ferē diebus, in ciuitate Tyriorum, adolescentia nomine Vlpianus, post accepitissimas plagas & verbera grauiissima, in pelle bulam, iam nuper extractā, cum cane & alpide inuolutu, præcepis in mare deiicitur. Non lōgo tempore post Aedesius germanus Amphiani frater, germanus, qui manu ferē & similia cum illo tormenta perpessus post infinitas fidei confessiones, post diuturnas visitas, colorum afflictiones, post latam à Prēside sententiam, qua ad metalla in Palæstina erat damnatus post vitę rationem, quam pallio vestitus more Philosophi (etenim plus politioris eruditionis, plus cognitionis in philosophia fuerat, quam frater, ad eptus) sanctissimè traduxerat, tandem cum iudicem, in vrbe Alexandria sententiam de Christianis pronunciantem videret, & plus æquo in eos furetem (quippe viros interdū graues & modestos varijs ignominiae notis affecit, interdū & mulieres summae continentiae, & virgines quæ sua spōte Dei cultui se consecraverant, ad turpem ipsarum contumeliam letonibus tradidit) idem cum fratre agressus

gressus est. Et quoniam illa facinora intoleranda ei videbantur, fidenti & erecta animi magnitudine accedens ad iudicem, turpitudinis & ignominiae, quam cum verbis, tum rebus ipsis præstitisset eum coram coarguit. Vnde varijs tormentorum cruciatis diuexatus (quæ quidem constanter & sedate admodum pertulit) ad extremum fuit in mare proiectus, & eundem cum fratre exitum consecutus.

VITA S. NICETII LVGDVNENSIS

Episcopi. ex ea quæ est per Gregorium Turonensem,
cap 8. in vita Patrum. Claruit anno Domini 570.
temporibus Iustini junioris Imperatoris cum Roma-
na Ecclesiæ præsideret Ioannes Papa tertius.

Florentinus quidam, accepta Arthemia coniu- 2. Aprilis.
ge, cum duos iam ex ea suscepisset liberos, fu- parentes &
rater, gen- it ad Ianubesis vrbis episcopatum expetitus: Nicetij.
perpessus
urhas vin- cumque re obtenta, cum principe domum reuerte-
de senten- retur, coniugique, que acta fuerant, nunciaret; illa,
amnatus Desine, inquit, quæso dulcissime coniunx episcopa-
nōre Phi- tum vrbis expetere, ego enim ex conceptu à te sum-
nis, plus propto episcopum in utero gero. Hac voce vir sapi-
frater, ad ens, audita, monitis vxoris suæ acqueuit, & tan-
cum autem parendi diebus, mulier puerum Nasciturn
est enixa corpore sanè formoso, & mēte ad omnem certas.
virtutem egregiè instructa; cui quasi futuro mundi victori Nicetio nomen imposuit, eundemque
summa diligentia nutritum sacris literis instituen-
dum tradidit: Defuncto autem patre sacris mune-
ribus ornatus cum pia genetrice in domo paterna
resedit turbulentos animi motus ratione vacuos
diui-